Детска градина „Пролет“ гр.Койнаре
Ул. Гоце Делчев№3 тел: 0879597566 e-mail:info-1500242@edu.mon.bg. https://dg-koynare.com/

Приложение ПДДГ

УТВЪРЖДАВАМ:

ГАЛИНА БЕЛЯКОВА

Директор ДГ „ПРОЛЕТ“КОЙНАРЕ

ВЪТРЕШНООРГАНИЗАЦИОННА П О Л И Т И К А ЗА ЗАКРИЛА НА ДЕТЕТО 2026/2027 г.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

За ДГ „Пролет” са неприемливи всички форми на злоупотреба и насилие над деца. Настоящата политика е мярка за закрила на семействата от хора, които биха потърсили възможности за спечелване на доверието им и осигуряване на достъп до малки деца с цел злоупотреба, тормоз и насилие в детското заведение и в семействата. Тя е резултат от решението на екипа на детското заведение да работи за предотвратяването на всички форми на насилие и злоупотреба.

Екипът на ДГ „Пролет” приема, че е необходимо съществуването на работещи мерки за защита на децата в детското заведение и в семействата, както и мерки за подкрепа на семействата за недопускане на предпоставки и условия за създаване на отношения с недоброжелателни възрастни.

Вероятността служители, доброволци, дарители или партньори да извършат актове на злоупотреба/насилие/тормоз спрямо деца се възприема сериозно от служителите на ДГ „Пролет”. Тези действия са пряко свързани с мисията на заведението да работи в най- добрия интерес на детето.

Всички членове, служители, доброволци и партньори на ДГ „Пролет”, както и лица и организации, с които заведението влиза в отношения при и по повод работата с деца се запознават с настоящата политика и се ангажират с нейното прилагане.

ДГ „ Пролет” приема, че закрилата на детето е отговорност, както на организациите и институциите, така и лична отговорност на всеки ангажиран пряко с работата с деца. Всяко действие или бездействие, водещо до нарушаване на настоящата политика за закрила на детето, ще предизвика незабавно прекратяване на отношенията с лицето, организацията или институцията и разгласяване на този факт, както към отговорните институции, така и в местната общност.

Всички служители са запознати с необходимостта от интегриране на закрилата на детето във всички наши дейности. Връзките с всеки, за когото бъде установено, че осъществява взаимоотношения, свързани със злоупотреба/насилие, тормоз и експлоатация на деца, ще бъдат прекратени.

II. ПОЛИТИКА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА В ПРОЦЕСА НА НАБИРАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА КАДРИ

1.1. Всички настоящи и бъдещи служители, доброволци и членове на училищното настоятелство и Обществения съвет ще бъдат своевременно информирани за политиката на ДГ „ Пролет” във връзка със закрилата на детето.
1.2. Всеки новоназначен служител ще бъде запознат политиката за закрила на детето.
1.3. Всички служители и членове на Обществения съвет ще бъдат запознати с политиката на ДГ „Пролет”.
1.4. Лицата, наети като независими изпълнители по договори, ще се запознаят с политиката на ДГ „ Пролет”.
1.5. Всеки новоназначен служител /независим изпълнител по договори ще подпише декларация, че е запознат с политиката за закрила на детето на ДГ „ Пролет”.

III. ПОВЕДЕНЧЕСКИ ЕТИКЕТ

Поведенческият етикет е съвкупност от правила за подходящо и правилно поведение, които са разработени с оглед гарантиране закрилата на децата, но освен това са предназначени и за предпазване на възрастни от лъжливи обвинения в неподходящо поведение или злоупотреба/насилие/тормоз
Всички служители на ДГ трябва:
- Да знаят какво представляват формите на тормоз и насилие над дете и да могат да ги разпознават;
- Да знаят за ситуациите, в които би възникнал риск от насилие/ злоупотреба/ тормоз с деца;
- Да организират работа си, като се ръководят от принципа за минимализиране на риска от насилие/ злоупотреба с деца и противодействие на тормоза;
- Да знаят, че действия, водещи до насилие и/или тормоз над дете или бездействие от тяхна страна в случай на насилие и/или тормоз над дете води до дисциплинарно наказание и/или прекратяване на отношенията с детската градина, както и разгласяване на този факт в местната общност;
- Да се съобразяват с индивидуалността на детето, неговите интереси и потребности;
- Да дават възможност на децата за свободно обсъждане на нуждите и потребностите им;
- Да се съобразяват с начина, по който биват възприемани и по който изглеждат, с гледна точка на използвания език, действия, взаимоотношения с децата и облекло.
- Да не участват в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.
- Да не участват в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

АБСОЛЮТНО Е ЗАБРАНЕНО:
- деца да се карат насила да правят или казват неща, който не желаят;
- деца да бъдат ангажирани за дейности в интерес на детското заведение или на отделни негови служители;
- снимането на деца без съгласието на родителя или детето;
- публикуването на снимки на деца без подписана декларация за съгласие от страна на родител/настойник;
- изнасяне на лична информация за дете или неговото семейство извън правилата, утвърдени от Комисията за защита на личните данни;

- коментарите по конкретен случай да се извършват пред други лица, които не са членове на екипа на детската градина или външни специалисти, ангажирани по случая;
- упражняване на насилие и/или тормоз над дете.

Неподходящото или неприемливо поведение спрямо децата, както и физическото, сексуално, вербално и емоционално малтретиране е основание за дисциплинарно наказание.

IV. ПРОЦЕДУРИ ЗА ДОКЛАДВАНЕ НА СЪМНЕНИЯ ИЛИ ДОКАЗАТЕЛСТВА ЗА ЗЛОУПОТРЕБА/НАСИЛИЕ/ТОРМОЗ СПРЯМО ДЕЦА

1. Тези процедури описват действията на персонала на ДГ „ Пролет” в ситуации, когато се получи сигнал за и/или станат свидетели на насилие и/или тормоз върху дете.
Процедурите са задължителни за служителите на заведението.
1.1. В случай, че служител от кадровия състав на ДГ„Пролет ” получи информация или стане свидетел на действителна или предполагаема злоупотреба, насилие над дете и/или тормоз, той трябва да информира незабавно директора на ДГ.

V. ПРОЦЕДУРА НА ДОКЛАДВАНЕ ПРИ ПОЛУЧЕН СИГНАЛ ЗА НАСИЛИЕ/ СЪМНЕНИЕ ЗА НАСИЛИЕ ВЪРХУ ДЕТЕ

1. Сигнал за насилие /съмнение за насилие върху дете може да бъде подаден от всеки – служител на детското заведение, партньор, граждани, които до момента не са имали отношения със заведението, деца и т.н.
Сигналът може да се подаде устно или писмено, при лична среща, по телефон или e-mail.
2. При подаване на сигнал, лицето може да изрази желание да остане анонимно. В такъв случай името и данните за връзка с лицето, подало сигнала не се описват в докладите, които ще бъдат показвани/изпращани на други лица и институции.
3. Ако в сигнала се съдържа информация за непосредствена заплаха за живота или здравето на детето служителят, който го получава в рамките на 1 час съобщава за това на органите на полицията, РУО – и при необходимост Център за спешна медицинска помощ (тел.112), в Отдел “Закрила на детето” – Червен бряг (тел. 0878 374127), гореща линия 116111
4. В срок от 24 часа се започва проверка по случая. Ако отговорникът по политика за закрила на детето/ председател на КС/ отсъства или е недостъпен, проверката се извършва от лице, определено за това от ръководителя на детското заведение (или този, които изпълнява тези функции към момента).
5. Ако сигналът се отнася за служител на ДГ „ Пролет” той се запознава със сигнала и резултатите от срещите с лицето, подало сигнала и детето и от него се изисква писмено обяснение по случая;
6. Ако сигналът се отнася за партньор, подизпълнител или лица, с които детското заведение е влязло в отношения при и по повод на изпълнение на своята дейност с тях се провежда среща за изясняване на фактологическата информация. Ако партньорът или подизпълнителят е юридическо лице на срещата присъства и представител на ръководството му (срещата се документира в писмен вид);

VI. ПРОЦЕДУРИ ПРИ НАЛИЧИЕ НА ТОРМОЗ

1. *ПРЕКРАТЯВАНЕ СИТУАЦИЯ НА ТОРМОЗ*

ТОРМОЗ-Последователно, умишлено, враждебно, ПОВТАРЯЩО СЕ поведение на едно или повече лица, които желаят да причинят вреда на друг/и.

- Задължение на всеки учител и помощник –възпитател е ДА СЕ НАМЕСИ, за да прекрати ситуация на тормоз, на която е станал свидетел

- В случай на физически тормоз децата трябва да бъдат разделени и да се прекрати физическият контакт между тях незабавно.
- Не трябва веднага да се разпитва за случилото се, да се обсъждат причините за насилието или да се изяснява ситуацията. Това може да се случи на по-късен етап. Важното е учителят ясно да обяви пред всички, че това е насилие и то е недопустимо поведение. В този момент не е добре да се разпитва за подробности и детето, което е потърпевше, особено в присъствието на насилника и други деца, защото това може да урони неговото достойнство;
- Често спонтанната реакция на възрастните е заставането на страната на „жертвата” и наказване на „насилника”. Ключово при интервенцията на възрастните е приемането на разбирането, че детето, обект на тормоз, не се нуждае от състрадание, а детето, извършител на тормоз, не се нуждае от наказание, особено което го унижава, а от състрадание, за да може то да развие това чувство към другите. Защото липсата на състрадателност е една от основните причини, поради която се упражнява тормоз.

2. *РЕАКЦИИ СПРЯМО ДЕТЕТО, КОЕТО Е УПРАЖНИЛО ТОРМОЗ*:

- Когато става въпрос за първа проява, която не е тежка по отношение на нанесената вреда, може да се приложи подходът за възстановяване на щетата или да се наложи друга предварително съгласувана мярка;
- Когато се прилага подходът за възстановяване на щетата е необходимо задължително да се уведомят учителите на групите;
- Подходът за възстановяване на щетата често се прилага в училище като логическо последствие от отклоняващото се поведение, свързано с рушене на материалната база. Той се основава на принципа, че „всяка щета, нанесена на друг, трябва да бъде възстановена и включва съответните действия в тази насока. Същият подход успешно може да се прилага и когато се касае за нематериални щети. Важно е преди да се прилага подходът да бъде предварително съгласуван с цялата педагогическа общност, включително и с децата, и да бъде част от политиката на ДГ.
- Подходът за възстановяване на щетите изисква време и по-задълбочен разговор с детето, което е извършило насилие, за да му се помогне да разбере какви са последствията от неговата постъпка. Поради тази причина е най-добре този подход да се приложи от учител в групата, педагогическия съветник/детски психолог на детето. Важно е учителят със спокоен и умерен тон, както и с държанието си, да покаже ясно, че проблемът е в начина на поведение, а не в личността на самия ученик, и че се действа с оглед отново да се възстановят ценностите, към които цялото ДГ се придържа, а не за да бъде наказан. Възстановяване на щетата принцип, който предполага, че хората правят грешки. Грешките следва да бъдат поправени, като същевременно не се налагат наказания. Този принцип подчертава поемането на отговорност за неприемливо поведение и за позитивно решаване на проблема. Ключов момент във възстановяването на щетата е, че учителят разговаря с родителите, а родителите избират и решават как ще се поправи грешката. С това тяхно решение трябва да се съгласят и родителите на детето, което е било потърпевше от тормоза.
- Като първа стъпка учителя изслушва детето. Не е желателно детето да се изслушва съвместно с потърпевшето дете. След изясняване на ситуацията и постигане на договорка, учителят за определен период от време може да проследява поведението на децата и да дава обратна връзка. Педагогически или детски психолог също може да подпомогнат работата на учителя като наблюдава детето във взаимоотношенията му с другите деца и дадат насоки за действията и мерките, които учителят да предприема при необходимост или като насочи детето насилник и неговото семейство към услуги в общността като центрове за превенция и консултативни кабинети към местните комисии за БППМН, центрове за обществена подкрепа, комплекс за социални услуги, общински съвети по наркотичните вещества и др. (индивидуално или семейно консултиране).

3. *РЕАКЦИИ СПРЯМО ДЕТЕ, КОЕТО Е ОБЕКТ НА ТОРМОЗ*

Работата с деца, които са обект на тормоз, трябва да бъде насочена към формиране у тях на умения за справяне с подобно поведение.

- Важно е учителят да поговори с детето, по възможност още същия ден (или веднага след като е разбрал за случая, ако се касае за ситуация, за която е научил случайно) и да разбере какво точно се е случило. Ако е необходимо отделни факти могат допълнително и дискретно да бъдат проучени;
- Погрешно е открито и публично пред другите деца да се оказва подкрепа на потърпевшето дете, защото това допълнително ще урони достойнството на детето пред неговите връстниците;
- При този първи разговор е важно да се предложи на детето подкрепа, като се остави то само да определи какво точно ще му помогне да се почувства сигурно;

Необходимо е да се подчертае поверителността на разговора, като се спомене кои ще бъдат уведомени за случилото се;

- Детето трябва да почувства доверие и сигурност за споделяне, което е особено важно, ако насилието се повтори. Може да му се предложи да поговори с детския психолог;
- Никога не трябва да се предлага среща между дете, жертва на насилие и неговия мъчител с цел да се помирят и да се разберат. Такива срещи могат да доведат до неблагоприятни последствия;
- Наблюдавайте детето в следващите дни, за да се уверите как се чувства и при необходимост отново разговаряйте с него.

4.*РЕАКЦИИ, СПРЯМО НАБЛЮДАТЕЛИТЕ*:

- Да се работи с наблюдателите на това ниво, не само на нивото на превенцията, а с групата след ситуация на тормоз;
- Не се отстраняват наблюдателите, когато се прекратява или управлява ситуация на тормоз като всички, които са били там да видят какво се прави съгласно правилата на ДЗ;
- Изтъкват се тези, които са се намесили в защита ценностите на ДЗ. На останалите се споделя очакването да направят същото, ако се случи в бъдещето;
- Убеждение за отговори на насилието с думи, търсене на помощ и съобщаване за случая.
- Насърчение за грижа спрямо тормозеното дете

РЕГИСТРИРАНЕ НА СИТУАЦИЯ НА ТОРМОЗ

Всяка ситуация на тормоз от второ и трето ниво трябва да бъде регистрирана и описана в *Дневник на случаи за насилие и тормоз* на ДГ от учителя, който я е наблюдавал. Това се налага, за да може да се проследи развитието на случая във времето и да се планира подходяща интервенция. В Дневника със случаи се описва следната информация: дата, група, участници, вид на насилие и ниво, какво е предприето като действие, подпис на служителя. Този Дневник трябва да се съхранява на достъпно място.

В случаите, при които поведението на детето се отличава с изразени агресивни прояви, снижен контрол върху гнева, склонност да разрешава конфликтни ситуации с насилие е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на отдел „Закрила на детето” по местоживеене. Като първа стъпка се уведомява директора на ДГ, който е задължен да уведоми съответния отдел „Закрила на детето” по местоживеене и отдела за „Закрила на детето”, на чиято територия е ДГ, полицията и РУО.

Детето, което е склонно към насилие, се нуждае от разбиране на неговите потребности, причините за агресивното поведение, помощ при осъзнаване на собствените чувства, умения за контрол на гнева, развитие на емпатията.

В същото време има и една група деца, които са едновременно и насилници, и жертви. Възможно е детето да е жертва на насилие в семейството си или да е насилвано от някои “по-

силни” връстници. Децата жертви могат да упражняват насилие върху някой по-слаб от тях. Те са най-рискови по отношение на бъдещото си развитие и израстване, защото търпят последиците и на единия, и на другия профил.
В тази връзка е необходимо да бъде потърсено съдействие от страна на социалните работници от отделите „Закрила на детето” към Дирекциите „Социално подпомагане”. Социалният работник е професионалистът, който може да проучи ситуацията, в която се намира детето, условията, при които живее, родителският капацитет и при необходимост да предприеме мерки, които да подпомогнат детето и семейството като цяло.
В случаи на дете в риск е важно да бъдат обединени усилията на специалистите от различни области, за да бъдат ефективни мерките за закрила. В този смисъл социалният работник е партньор на останалите специалисти, ангажирани с проблема.

VII. СИСТЕМА ЗА НАСОЧВАНЕ КЪМ ДРУГИ СЛУЖБИ

1. Кога и къде може да бъде подаден сигнал за дете в риск?

Съгласно Закона за закрила на детето, чл. 7 (1) „Лице, на което стане известно, че дете се нуждае от закрила, е длъжно незабавно да уведоми дирекция „Социално подпомагане” Държавната агенция за закрила на детето или Министерството на вътрешните работи.
(2) Същото задължение има и всяко лице, на което това е станало известно във връзка с упражняваната от него професия или дейност, дори и ако то е обвързано с професионална тайна.
Към Държавна агенция за закрила на детето функционира Национална телефонна линия за деца 116 111. Националната телефонна линия за деца предоставя консултиране, информиране и помощ по всякакви въпроси и проблеми, свързани с деца. Към нея при необходимост могат да се обръщат за съдействие и професионалисти. Националната телефонна линия за деца с номер 116 111 е с национално покритие, достъпна от територията на цялата страна, напълно безплатна за обаждащите се, независимо дали звънят от стационарен или мобилен телефон. Тя функционира 24 часа в денонощието.
От страна на ДГ всеки един професионалист, работещ в системата на образованието може да подаде сигнал към отдел „Закрила на детето” по местоживеене на детето. Това може да бъде директор, учител, педагогически съветник, детски психолог, възпитател, хигиенист и т.н.
Когато сигналът се отнася за дете в риск, той ще бъде проучен от социалния работник, дори да е подаден анонимно.
При проучването на сигнала социалният работник може да потърси съдействие от страна на ДЗ – информация за детето във взаимоотношенията му с децата, впечатленията на учителите, т.е. ще потърси информация, с която да бъде направена оценка на случая.
В случай че бъде установен риск за детето, то ще бъде отворен случай, т.е. ще бъдат предприети мерки за закрила. Ще бъде изготвен план, в който ще бъдат описани планираните мерки, като социалният работник ще следи за изпълнението на плана.
Социалният работник може да консултира семейството, да насочи родителите и детето към подходящи социални услуги и консултации.
Ролята на социалния работник е свързана с проучване на семейната среда и предприемане на мерки за закрила. В същото време, той има правомощията и ангажимента да консултира родителите, да подпомогне тяхната ангажираност в работата с детето на ниво училище.

2. Включване на родителите

- Във всички случаи е необходимо родителите да бъдат уведомени за случилото се, както и за предприетите от ДГ действия за разрешаване на ситуацията;
- В разговора е важно да се акцентира върху необходимостта родителите да не критикуват другото дете, а да се опитат да погледнат на ситуацията през погледа на другата страна;

- Родителите трябва да бъдат запознати, че критиките, обидите и неглижирането на другото дете от тяхна страна само ще задълбочат конфликта;
- Разговорът трябва да бъде проведен на подходящо място, в партньорски взаимоотношения, като се предостави отворено пространство за споделяне на техните опасения и гледни точки;
- От разговора могат да бъдат изведени конкретни договорки кой какво може да предприеме и какво се очаква като резултат;
- Учителят може да насочи родителите за консултация с педагогическия съветник или детския психолог.

VIII. ИНСТРУКТАЖ

на педагогическите специалисти и служителите в образователните институции натериторията на област Плевен относно задължителното консултиране и начини на взаимодействие с медицинско лице в случай на инцидент, засягащ здравословното състояние на децата

Дефиниция на ИНЦИДЕНТ: Инцидент е всяко травматично събитие за дете, вследствие на което е наличен риск от увреждане на неговото физическо и/или психическо здраве.

Ключовите участници в системата на взаимодействие между педагогическите специалисти и служителите, децата и техните лични лекари на територията на област Плевен са: медицинското лице на образователната институция; педагогическият специалист, който носи отговорност за детето по време на инцидента, учител или друго лице, присъстващо на инцидента или служител на образователната институция, ръководството на образователната институция.

Не се регистрират като инциденти следните състояния:

- влошаване на общото състояние на дете в следствие на основните или съпътстващите им заболявания;
- остри вирусни или други инфекциозни болести, налагащи домашно или болнично лечение;
- планови консулти с личен, лекуващ лекар или медицински специалисти;
- планово рехабилитационно, санаториални или балнеолечение;
- незначителни наранявания следствие на ухапвания от насекоми, разчесвания, одраскванията, ожулвания при игра и други подобни.

При настъпване на инцидент, който би могъл да застраши живота и/или здравето на дете се предприемат следните действия:

1. Учител/служител в образователната институция, свидетел на инцидента, е длъжен незабавно да уведоми медицинското лице и ръководството на образователната институция.
2. Непосредствено след инцидента медицинското лице извършва първоначален преглед на пострадалото дете.
3. Ако медицинското лице прецени, че е необходимо, незабавно подава сигнал на националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112.
4. Медицинското лице установява контакт с личния лекар на детето и го уведомява за състоянието му, за да получи инструкции за по-нататъшни действия, които биха били от полза за пострадалия.
5. Медицинското лице регистрира състоянието на пострадалия в амбулаторната книга.
6. В случай че медицинското лице отсъства, педагогическият специалист, който носи отговорност за детето по време на инцидента или друго лице, присъстващо на инцидента, подава сигнал до националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 и уведомява ръководството на ДГ.
7. Педагогическият специалист, който носи отговорност за детето по време на инцидента, оказва помощ на пострадалото дете, като не предприема действия, свързани с оказване на

първа помощ извън своите компетенции, и не дава лекарства на пострадалия без лекарско предписание.

8. След получаваме на информацията директорът на образователната институция незабавно уведомява родителите за настъпилия инцидент.

9. Ако инцидентът е свързан със случай на физическо насилие, ситуацията се регистрира и описва в съответния дневник, воден от председателя на комисията за борба с тормоза и агресията, с цел да се проследи развитието на случая и да се планират подходящи мерки

10. След предприетите неотложни мерки, директорът на образователната институция в срок от един час от узнаването подава първоначалната информация на началника на РУО - Плевен и в срок до двадесет и четири часа подава писмен доклад, съдържащ информация за състоянието на пострадалите и за предприетите действия за уведомяване на институциите, които имат отношение по случая.

11. След полагането на неотложните грижи за детето учителят в група се свързва с личния лекар, за да изясни необходимо ли е последващо лечение и за какъв период, за което уведомява директора на образователната институция.

С настоящия инструктаж се запознават всички педагогически специалисти и служители в образователната институция.

X. ОРГАНИЗАЦИИ-ПАРТНЬОРИ

1. Всяка договореност между ДГ „ Пролет” и други организации – нейни партньори, които предоставят услуги на деца, ще изисква гаранции, че при тях съществуват политики и процедури за закрила на детето, с отчитане на факта, че липсата на такива политики може да постави децата и детското заведение в риск.

XI. ОБНОВЯВАНЕ НА ПОЛИТИКАТА

1. Политиката за закрила на детето се преглежда и обновява на пет години.
2. Вътрешноорганизационната политика е утвърдена със Заповед № Актуализирана.със заповед № на

П Р И Л О Ж Е Н И Е!

Н А С И Л И Е

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА НАСИЛИЕТО?

Насилие означава действия - обикновено агресивни или престъпни, чиято цел е причиняване на вреда и унищожение на хора, животни или (по-рядко) собственост. Може да се отнася и до всяка злоупотреба в зависимост от нейната сериозност. Вреди, нанесени на предмети, обикновено се считат за по-незначителни в сравнение с насилието над хора.

Насилието е осъдимо от морална гледна точка. Насилието превръща хората в обекти и средства, то унижава и поражда всички форми на дехуманизация, за да стигне до отчуждение и неизбежно самоунищожение. Насилието по форма на изразяване е най-примитивната агресия. Агресията е всяка форма на поведение, целящо да нарани или навреди на друго живо същество, което е мотивирано да избегне това третиране.

ВИДОВЕ НАСИЛИЕ

Има няколко основни вида насилие над деца:

ФИЗИЧЕСКО НАСИЛИЕ, (МАЛТРЕТИРАНЕ)

Всяка неслучайна физическа увреда на дете (до 18г.) от родител или друг обгрижващ може да се определи като физическо насилие (малтретиране). Като цяло под физическо насилие се разбира всяко удряне, ритане, щипане, раздрусване, пошляпване, изгаряне, хапане, душене и т.н. Може да се включва даване на детето на отровни вещества, неподходящи лекарства или алкохол. Възможно е да се използва ненужна сила при хранене, сменяне на пелена или дреха. В резултат могат да се появят охлузвания, синини, драскотини, подутини и други видими наранявания по тялото на детето, както и вътрешни – счупвания и кръвоизливи. Вредите може да не са причинени умишлено и да са следствие на прилагане на свръх строги мерки за дисциплина или физически наказания.

НЕГЛИЖИРАНЕ
Неглижирането се определя като неспособност на родителя (настойника) да осигури подходящи грижи, удовлетворяващи потребностите, характерни за възрастта, които детето не е в състояние да си осигури само. Може да е физическо, образователно и емоционално.

СЕКСУАЛНО НАСИЛИЕ
Сексуалното насилие може да включва сексуален интерес, опипване, разголване на гениталии, орално сексуално действие, вагинално или анално проникване с предмет, вкл. пръсти и пенис, показване на порнографски материали или използване на детето за порнографски цели, воайорство и др. Сексуалното малтретиране над дете е предателство на детското доверие. Когато се говори за сексуално малтретиране то трябва да се различава от неправилното сексуално общуване /misuse/ с детето, инцест, и изнасилване. Общото между всички понятия е злоупотребата със сила и доверие.

ЕМОЦИОНАЛНО НАСИЛИЕ
Под емоционално насилие се разбира непрекъсната критика, засрамване, унижаване, порицаване, заплахи, подигравки, предизвикване на страх и безпокойство у детето, постоянно недоволство от неговото поведение. Възможно е родителите съзнателно да се дистанцират от детето, да пренебрегват молбите за помощ, за внимание, за насърчаване.

ТОРМОЗ
Тормозът е форма на насилие, която се определя като сбор от съзнателни негативни постъпки, които са дълготрайни, насочени към един и същ ученик от страна на един ученик или група. Ключови в разбирането за тормоза са следите характеристики на това поведение:
1.Злонамерена проява, която има за цел да нарани или унижи дете;
2.Извършва се от позиция на силата, като едната страна използва доминиращата си позиция за да нарани другата физически или психически, да я унизи или изолира от социалния живот;
3.Повтаря се многократно във времето, а не е еднократен и изолиран акт на агресия.
Тормозът може да обхваща много широк спектър от поведения. Тормозът може да се състои от преки нападения (удряне, заплаха или принуда, дразнене, подигравка, наричане с обидни прякори, сексуални забележки, откраднване или повреждане на лични вещи) или да бъде по-рафиниран, непряк (например разпространяване на слухове или насърчаване на другите да отхвърлят или изключат някого от приятелската среда). Проявите на тормоз най-общо могат да бъдат разделени на следните основни групи:
Физически тормоз - блъскане, щипане, разрушаване, удряне, нанасяне на болка, спъване, затваряне в някое помещение;
Вербален тормоз - подмятания, подигравки, унижение, заплахи, обиди;
Психичен тормоз - подмятане, подиграване, закачане, омаловажаване, заплахи, изнудване, повреждане на имущество, кражба и хвърляне на вещи, заплашителни погледи, неприятелско следене;

Социален тормоз - избягване, игнориране, изключване от дейността, одумване и разпространение на злобни слухове, натиск върху другите да не влизат в приятелски отношения с децата, обект на тормоз, изолиране.
Кибертормоз и кибернасилие-тормоз и насилие, които се осъществяват в дигитална среда чрез дигитални устройства;
Физическият тормоз е формата, която възрастните най-често забелязват и затова често мерките за справяне обикновено са насочени именно към нея. Психическият и социалният тормоз по-трудно могат да бъдат установени, тъй като те не са така видими, а и децата от своя страна нямат нагласата да споделят с възрастните за своите преживявания.
В много случаи социалният и психическият тормоз, като обидните думи и прякори, социалното изолиране и други се подценяват и считат за нормална част от процеса на социализация и израстване на децата.
Тормозът, независимо от това как се упражнява, е деструктивен и опасен вид насилие. Следователно усилията за справяне с насилието от деца над деца в детската градина трябва да бъдат насочени към всички проявления на това явление, а не само към неговите физически форми.
Разпознаването на физическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:
- различни по вид и цвят натъртвания, включително синини, постоянни или чести червени петна, включително от пръсти, насинени очи, следи от ухапване;
- неправдоподобни или объркани обяснения за травмите, включително едносрични отговори;
- безпокойство и крайности в поведението - от агресивност до пасивност;
- лоша представа за себе си - децата смятат, че са заслужили насилието;
- прекалена отстъпчивост на детето и оставяне без протест да се прави каквото и да било с него;
- влошаване на здравословното състояние, което включва прилошавания, главоболие, отпадналост;
- влошаване на успеха и чести отсъствия от училище;
- чести отсъствия от определени часове, например физическо;

Разпознаването на психическото насилие включва следните физически и поведенчески показатели:
- детето може да стане затворено и изолирано, да не желае да контактува с връстниците си;
- агресивно поведение и/или поведение, насочено към привличане на вниманието, упорито непослушание, самонараняване;
- внезапни избухвания, които са необичайни за възрастта или нивото на развитие на детето;

- загуба на доверие, неучастие в общите занимания вДГ, ниска самооценка;

- психосоматични симптоми.

Роли в ситуации на тормоз
В ситуациите на тормоз могат да бъдат въвлечени много деца, като ролите могат да се разделят по следния начин:
мъчител (агресор) – инициатор и изпълнител, който кани другите да се присъединят, лидер, който измисля нови начини за издевателство;
помощник на мъчителя – помага с цел да получи одобрението на мъчителя, присъединява се към тормоза, когато вече е започнал;
подкрепящ мъчителя – винаги присъства, дори да не се намесва активно; присмива се на жертвата, окуражава мъчителя, приканва другите да се забавляват;

защитник на жертвата – опитва се да каже на другите да спрат, вика за помощ, защитава или насърчава жертвата;
страничен наблюдател – стои настрана, преструва се, че не забелязва, не взема страна и не прави нищо;
жертвата – обект на тормоза.
Има и малка група деца, които са едновременно и насилници и насилвани. Обикновено такива деца са тормозени от някой „по-силен”, а те реагират като тормозят някой по-слаб от тях.
За ефективното справяне с насилието и тормоза от изключително значение е да се повлияе и промени поведението на всяко дете, а не да се съсредоточат усилията само върху преките извършители и потърпевши. Начините и подходите за това са различни, но те са неделима част от общата стратегия за справяне с явлението.